2008. 198 p. https://studfile.net/preview/5192929/ (accessed 12 april 2021)

6. Tretyakova N.V. Theory and methods of improving physical culture: a teaching manual. M.: Sport, 2016. 280 p.

7. Khramov V.V. Theory and methods of improving physical culture: Lecture texts. Grodno: GrSU, 2000. 80 p.

8. 2008 Physical Activity Guidelines for Americans. https://health.gov/PAguidelines/pdf/paguide.pdf (accessed 12 april 2021)

9. Quantity and Quality of Exercise for Developing and Maintaining Cardiorespiratory, Musculoskeletal, and Neuromotor Fitness in Apparently Healthy Adults: Guidance for Prescribing Exercise. – Режим доступу: https://journals.lww.com/acsm-msse/Fulltext/2011/07000/Quantity_and_Quality_of_Exercise_for_Developing.26.aspx?WT.mc_id=HPxADx20100319xMP (accessed 12 april 2021)

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2021.7(138).25
УДК 796.071.4:373.5

Сороколіт Н.С.,
к.фіз.вих і с., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Львів

ОБГРУНТУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Стаття присвячена обґрунтуванню та характеристиці програми спецкурсу «Модернізація шкільного фізичного виховання в умовах Нової української школи» для курсів підвищення кваліфікації учителів фізичної культури. Ця програма дає можливість фахівцям з фізичного виховання розвинути професійні компетентності для здійснення навчальної, методичної, фізкультурно-оздоровчої, гурткової роботи в умовах стандарту нової української школи. Представлені особливості програми та зміст. Окрім цього виокремлено передумови для укладання даної програми на основі опитування 341 учителя фізичної культури з семи областей України (Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Хмельницької, Вінницької, Дніпропетровської, Херсонської). Встановлено, що основними чинниками, які доводять потребу у розробленні програми курсової перепідготовки є думка учителів фізичної культури, що курси підвищення кваліфікації це основне джерело отримання інформації про освітні нововведення (60,4%); потреба у додатковому навчанні (38,6%); необхідність такого спецкурсу у курсовій перепідготовці на сучасному етапі (22,3%); недостатня професійна компетентність з питань НУШ (4,9%); потреба курсової перепідготовки у дистанційному форматі (59,7%).

***Ключові слова**: програма курсової перепідготовки, учителі фізичної культури, реформа НУШ.*

***Sorokolit N. The justification of the development program of professional competences of physical education teachers in New Ukrainian School conditions.** The article is dedicated to justification of elaboration and characterizing of special course program "The modernization of school physical education in conditions of New Ukrainian School" in order to increase qualification for physical education teachers. This program gives opportunity for physical education specialists to develop professional competences in order to perform studying, methodic, physical-strengthening, group work in conditions of standards of new Ukrainian school; to obtain technique of formulated evaluation; to model the lessons, based on competence approach; to form the readiness to implement key competences into physical education of pupils. What is more, there were highlighted pre-conditions for establishing of this program on the basis of questionnaire of 341 physical education teachers from seven Ukrainian regions: Lviv, Ternopil, Ivano-Frankivsk, Khmelnytsk, Vinnytsia, Dnipropetrovsk, Kherson. There was determined that the main factors that prove the demand in elaboration of program of course second preparation is physical education teachers' though that courses of qualification increase is the main source to get information about educational innovations (60,4%); the need in additional studying (38,6%); the importance of such special course in course second preparation on the modern stage (22,3%); lack of professional competence according New Ukrainian School (4,9%); the need in course second preparation in distance format (59,7%).*

***Key words**: the program of course second preparation, physical education teachers; the reform of New Ukrainian School.*

Вступ. Імплементація освітньої реформи «Нова українська школа» в заклади загальної середньої освіти вимагає від вчителя фізичної культури систематичного вдосконалення професійної компетентності. Це обумовлено тим, що в рамках цієї освітньої реформи є низка нововведень, а саме: розроблення нових стандартів освіти для учнів 1–4 та 5–9 класів; нові підходи до оцінювання навчальних досягнень з фізичної культури в початкових класах, планування навчального матеріалу на основі дотримання принципу дитиноцентризму, реалізація ключових компетентностей та компетентнісного підходу у фізичному вихованні.

Сьогодні перед вітчизняною педагогікою постає завдання розробки програм управління процесом становлення людини як професіонала, громадянина; гармонійно розвинутої високодуховної особистості, здатної найповнішим чином реалізувати свій потенціал на власну і загальносуспільну користь [11, с. 174]. Розвиток світового, зокрема, європейського освітнього простору об'єктивно потребує від української школи безпосереднього її реформування відповідно до загальноприйнятих канонів та адекватної реакції на процеси, що відбуваються у провідних країнах світу. Загальною тенденцією розвитку школи є її орієнтація на компетентісний підхід у підготовці фахівця. Його сутність полягає у тому, що освітня діяльність у кінцевому підсумку повинна не просто дати людині суму знань, умінь та навичок, а й сформувати її компетентність [8, с. 181].

Питанням формуванню професійної компетентності вчителя фізичної культури присвячено чимало досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців. Так, у працях [11, 14] зосереджено увагу на обґрунтуванні складових професійної

компетентності вчителя, визначено умови, що стимулюють його професійне зростання; подано характеристику сутності компетентісного підходу у підготовці фахівців з фізичного виховання [8]; зосереджено наукові пошуки на формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичного виховання [1, 2, 3, 5, 6 та ін.]; на формуванні професійної майстерності учителя фізичної культури в умовах неперервної освіти [7, с. 265].

Формування професійної компетентності учителя фізичної культури широко представлені в роботах зарубіжних вчених [12, 13, 15, 16 та ін.], що підтверджує актуальність обраної теми нашого дослідження

Однак, незважаючи та це, питання формування професійної компетентності учителя фізичної культури в умовах НУШ, на нашу думку, висвітлено недостатньо. На основі наших попередніх досліджень [9, 10], припускаємо, що учителі-практики мають недостатній рівень знань, умінь та навичок виконувати професійні обов'язки в умовах освітніх змін, що дозволило нам окреслити мету даного дослідження.

Мета дослідження. Виявити передумови для розроблення та охарактеризувати зміст програми підвищення кваліфікації учителів фізичної культури для розвитку професійних компетентностей в умовах Нової української школи.

Методи та організація дослідження. У дослідженні застосовані такі методи: аналіз та узагальнення літературних джерел, опитування учителів фізичної культури за допомогою анкетування та методи математичної статистики: середнє арифметичне значення, відхилення від середнього арифметичного за $хі^2$ Пірсона.

Опитування проводилося на базі обласних закладів післядипломної педагогічної освіти. Учасниками дослідження були учителі фізичної культури із сімох областей України, а саме: Львівської (n=50 – 12,8%); Івано-Франківської (n=53 – 13,6%); Тернопільської (n=54 – 13,8%); Хмельницької (n=48 – 12,3%); Вінницької (n=50 – 12,8%); Дніпропетровської (n=36 – 9,2%); та Херсонської областей (n=50 – 12,8%). Всього в опитуванні взяли участь 341 учитель, з них 227 чоловіків, що становить 66,6% та 114 жінок, що становить 33,4%. Серед опитаних учителів 153 особи (44,9%), мають вищу кваліфікаційну категорію; 88 осіб (25,8%) – першу; 55 осіб (16,1%) – другу та 45 осіб (13,2%) – категорію «спеціаліст».

Результати дослідження. Опитування учителів фізичної культури дало можливість нам окреслити основні передумови до розроблення програми курсів підвищення кваліфікації для учителів фізичної культури. Серед них – курси підвищення кваліфікації як найбільш інформативний засіб про освітні нововведення; потреба учителів у додатковому навчанні з питань НУШ; потреба у запровадженні подібного спецкурсу для розвитку професійних компетентностей та проведення курсів підвищення кваліфікації в дистанційному форматі.

Ми встановили, що 60,4% учителів вважають курси підвищення кваліфікації основним джерелом інформації щодо особливостей НУШ. Статистично істотно від середнього показника відрізняється думка респондентів в Івано-Франківській області, де відсоток є найвищим – 88,7% (p=0,0001) та Тернопільській – 33,3%, де відсоток – найнижчий (p=0,002). В інших областях різниця у відповідях респондентів не істотна (p>0,05). Так, у Хмельницькій області на курсах підвищення кваліфікації ознайомлено 68,8% респондентів; Львівській – 64,0%; Дніпропетровській – 58,3%; Вінницькій – 56,0% та Херсонській – 54,0%. Статистично істотна різниця виявлена у відповідях респондентів Львівської (64,0%) та Тернопільської (33,3%) областей, при p=0,045.

Ми вважали за доречне поцікавитися думкою учителів фізичної культури з потреби додаткового навчання щодо можливостей упровадження ключових компетентностей у фізичне виховання школярів. Наше опитування показало, що 38,6% учителів фізичної культури вважають, що потребують такого навчання. При цьому, найвищий відсоток виявлено у Дніпропетровській (50,0%), а найнижчий – у Тернопільській (22,2%) областях. Різниця у відповідях респондентів від середнього показника статистично не істотна (p>0,05), крім Тернопільської області – 22,2% (p=0,02). Думка респондентів Львівської області статистично не відрізняється від решти областей (p>0,05) (табл.1).

Таблиця 1

Думка респондентів щодо необхідності додаткового навчання щодо упровадження ключових компетентностей НУШ

Область	Потрібно,%	P	«Швидше потрібно, а ніж ні»,%	p	«Швидше не потрібно, а ніж потрібно», %	p	Не потрібно, %	p
Львівська	40,0%	0,85	40,0%	0,4	20,0%	0,99	0,0%	0,08
Тернопільська	22,2%*	0,02	38,9%	0,47	31,5%	0,06	3,7%	0,55
Хмельницька	41,7	0,68	35,4%	0,84	22,9%	0,65	0,0%	0,09
Вінницька	40,0%	0,85	28,0%	0,41	18,0%	0,72	14,0%*	0,03
Дніпропетров-ська	50,0%	0,18	27,8%	0,46	5,6%*	0,03	8,3%	0,53
Івано-Франківська	34,0%	0,52	43,4%	0,18	20,8%	0,91	1,9%	0,25
Херсонська	42,0%	0,65	24,0%	0,16	22,0%	0,76	12,0%	0,09
% середнього показника	0,38,6		0,339		0,201		0,057	

Примітка: * – статистично істотна різниця у відповідях респондентів від середнього показника (p<0,05).

Потребу в розробленні подібного спецкурсу підтримують 64,8% респондентів. При цьому, найвищий відсоток виявлено у Львівській області – 76,0%; найнижчий – у Херсонській області (44,0%). Думка респондентів Херсонщини статистично відрізняється від середнього показника (p=0,005) та від думки респондентів Львівської області (p=0,001). В

Івано-Франківській області 73,6% респондентів потребують даного спецкурсу, Хмельницькій – 72,9%; Вінницькій – 64,0%; Дніпропетровській – 63,9%; Тернопільській – 59,3%, при p>0,05 (табл. 3).

Таблиця 3

Думка респондентів щодо необхідності розроблення спецкурсу під час курсів підвищення кваліфікації, який би розтлумачував шляхи реалізації ключових компетентностей

Область	% відпо-віді «так»	p	% відпо-віді «швидше так, а ніж ні»	p	% відпо-віді «швидше ні, а ніж так»	p	% відпо-віді «ні»	p
Львівська	76,0%	0,12	20,0%	0,71	4,0%	0,29	0,0%	0,31
Тернопільська	59,3%	0,43	31,5%	0,14	3,7%	0,24	1,9%	0,96
Хмельницька	72,9%	0,27	18,8%	0,58	8,3%	1	0,0%	0,32
Вінницька	64,0%	0,91	18,0%	0,49	12,0%	0,39	6,0%	0,09
Дніпропетров-ська	63,9%	0,91	25,0%	0,71	0,0%	0,07	0,0%	0,39
Івано-Франківська	73,6%	0,21	22,6%	0,96	3,8%	0,25	0,0%	0,3
Херсонська	44,0%*	0,005	20,0%	0,71	26,0%*	0,0001	6,0%	0,09
% середнього показника	0,648		0,223		0,083		0,02	

Примітка: * – статистично істотна різниця у відповідях респондентів від середнього показника (p<0,05).

Як видно з табл. 3 особливо гостро це бажання виявлено у респондентів Львівської (76,0%) та Івано-Франківської (73,6%) областей.

Недостатня професійна компетентність учителя фізичної культури як чинник, що перешкоджає ефективному проведенню уроків фізичної культури в умовах трансформації фізичного вихованні в нову українську школу виявлена у 4,9% респондентів. При цьому думка фахівців є одностайна і не існує статистично істотної різниці в жодній області (p>0,05). Однак, особливо гостро потребу у підвищенні фахової компетентності стверджують респонденти Хмельницької області, де зафіксовано найвищий відсоток – 10,4%.

Дистанційне навчання як в післядипломному, студентському освітньому просторі, так і в шкільному, набуває особливо важливого значення в сучасному суспільстві, оскільки пандемія захворювання Covid–19 внесла суттєві корективи в процес здобуття освіти. Це нововведення підтримують 59,7% респондентів. Статистично істотно від середнього показника відрізняється думка респондентів Тернопільської (p=0,005), де рівень підтримки є найвищий та Дніпропетровської (p=0,002), де рівень підтримки – найнижчий. Також ми виявили статистично істотну різницю у відповідях респондентів Львівської та Дніпропетровської областей (p=0,003) – 66,0% та 33,3% відповідно. Високий рівень підтримки спостерігається в учителів фізичної культури Тернопільської області – 79,6%, а в Дніпропетровській – найнижчий, оскільки лише 33,3% учителів вважають таке нововведення ефективним для підвищення власної педагогічної майстерності. У представників решти областей цей показник коливається в межах від 56,0% у Вінницькій до 66,0% у Львівській областях (табл. 4).

Таблиця 4

Ставлення учителів фізичної культури до системи дистанційного навчання підвищення кваліфікації (n=341)

Область	Позитивне ставлення,%	p	Байдуже ставлення,%	p	Негативне ставлення,%	p
Львівська	66,0%	0,39	24,0%	0,79	10,0%	0,65
Тернопільська	79,6%*	0,005	11,1%*	0,02	9,3%	0,54
Хмельницька	64,6%	0,52	31,3%	0,42	4,2%	0,1
Вінницька	56,0%	0,62	24,0%	0,79	12,0%	0,97
Дніпропетровська	33,3%*	0,002	41,7%*	0,04	22,2%	0,9
Івано-Франківська	60,0%	0,92	28,3%	0,7	7,5%	0,32
Херсонська	58,4%	0,86	20,0%	0,38	20,0%	0,13
%, середнього показника	59,7%		25,8%		12,2%	

Примітка: * - статистично істотна різниця у відповідях респондентів від середнього показника (p<0,05).

Така ситуація доводить наше припущення щодо важливості розроблення програми курсів підвищення кваліфікації та впровадження її у навчальні плани курсової перепідготовки учителів фізичної культури, оскільки в опитаних областях ведеться недостатня методична робота щодо особливостей стандарту початкової освіти загалом та фізкультурної освітньої галузі зокрема. Підґрунтям такого висновку вважаємо є те, що менше половини респондентів знають про зміст стандартів НУШ.

Проведене опитування спонукало нас розробити програму підвищення кваліфікації для учителів фізичної культури, яка складається з мети, напряму курсової підготовки відповідно до «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», затвердженого Постановою КМУ від 21.08.2019 р. № 800 [4], переліку компетентностей, які набуваються внаслідок упровадження спецкурсу, трьох змістових модулів, які охоплюють питання складової Концепції Нової української школи, стандартів початкової та середньої освіти, компетентнісного потенціалу предмету «Фізична культура», особливостей оцінювання навчальних досягнень в умовах НУШ, модернізації фізичного виховання. Ефективність запропонованої програми здійснюватиметься через вхідне, вихідне діагностування та модульну контрольну роботу. Загальна тривалість спецкурсу – 30 год:

✓ модуль № 1 – «Фізкультурна освітня галузь, її місце та особливості впровадження в межах освітньої реформи «Нова українська школа» – 6 год.;

✓ модуль № 2 – «Трансформація фізичного виховання та програмні вимоги з фізичної культури в умовах освітніх змін» – 14 год.;

✓ модуль № 3 – «Ключові компетентності реформи «Нової української школи» – 10 год.

Основна мета даного спецкурсу – науково-методичний супровід професійного розвитку учителів фізичної культури до роботи в умовах розбудови нової української школи.

Напрям: розвиток професійних компетентностей учителів фізичної культури закладів загальної середньої освіти: знання навчального предмета «фізична культура», фахових методик та технологій, внаслідок яких фахівці:

– *поліпшать обізнаність* у чинних нормативних документах, що регламентують питання організації освітньої діяльності здобувачів освіти в умовах нової української школи;

– *розширять* знання щодо застосування у власній професійній діяльності сучасних педагогічних технологій, форм, методів і прийомів роботи;

– *засвоять* оперативну інформацію з питань теорії й методики викладання фізичної культури на основі компетентнісного підходу;

– *розширять* знання стосовно сучасних тенденцій організації освітньої діяльності у фізичному вихованні школярів;

– *усвідомлять* основні механізми функціонування і реалізації компетентнісного підходу у фізичному вихованні;

– *удосконалять* професійні компетентності (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); моделювання уроків на основі сучасних технологій, в основі яких – компетентнісний підхід;

– *здійснять пошук* шляхів впровадження ключових компетентностей у фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій роботі.

Внаслідок засвоєння змістової частини даного спецкурсу учителі фізичної культури набудуть наступних компетентностей:

– Професійна компетентність – обізнаність із новітніми науково- обґрунтованими тенденціями розвитку фізичної культури, методики, інноватики для освітнього процесу;

– Комунікативна компетентність – вміння чітко та аргументовано висловлювати власні думки та застосовувати активне слухання; здатність особистості встановлювати та підтримувати необхідні контакти з іншими людьми на основі сукупності знань та вмінь, що забезпечують ефективний плин комунікативного процесу;

– Підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя;

– Громадянські та соціальні компетентності – вміння працювати в команді, продукувати власні ідеї та шляхи вирішення поставлених завдань.

Змістова частина розробленої нами програми складається з трьох змістових модулів:

1. Фізкультурна освітня галузь, її місце та особливості впровадження в межах освітньої реформи «Нова українська школа». У цьому змістовому модулі зосереджено увагу на обґрунтуванні освітніх змін на сучасному етапі, меті та етапах освітньої реформи, складових формули «Нової української школи»; меті, завданнях фізкультурної освітньої галузі у 1-4 класах та освітньої галузі «Фізична культура» у 5 – 9 класах. Окрім цього висвітлено питання реалізації змістових ліній стандарту в початкових та середніх класах у фізичному вихованні школярів та на загальних і конкретних очікуваних результатах навчання здобувачів освіти.
2. Трансформація фізичного виховання та програмні вимоги з фізичної культури в умовах освітніх змін: Закони України «Про освіту», «Про середню загальну освіту», основні положення. Зміст рамкової освітньої програми з фізичної культури. Особливості навчальних програм з фізичної культури для учнів початкових класів. Особливості навчальних програм з фізичної культури для учнів 5-11 класів. Інноваційні варіативні модулі навчальної програми з фізичної культури. Особливості оцінювання навчальних досягнень школярів у початковій школі: вербальне та формувальне оцінювання: сутність, принципи, види та техніки. Сучасні підходи щодо модернізації уроку фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.
3. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів: шляхи їх упровадження: сутність ключових компетентностей освітньої реформи, особливості їх реалізації у фізичному вихованні, шляхи упровадження. Моделювання уроку фізичної культури на основі компетентнісного підходу (див. рис. 1).

Ефективність упровадження програми формування професійних компетентностей здійснюватиметься за допомогою вхідного, вихідного діагностування та написання модульної контрольної роботи. Результати діагностування дадуть можливість відстежити динаміку формування компетентностей упродовж спецкурсу, а модульна контрольна робота – шляхи упровадження ключових компетентностей на основі модулювання уроку.

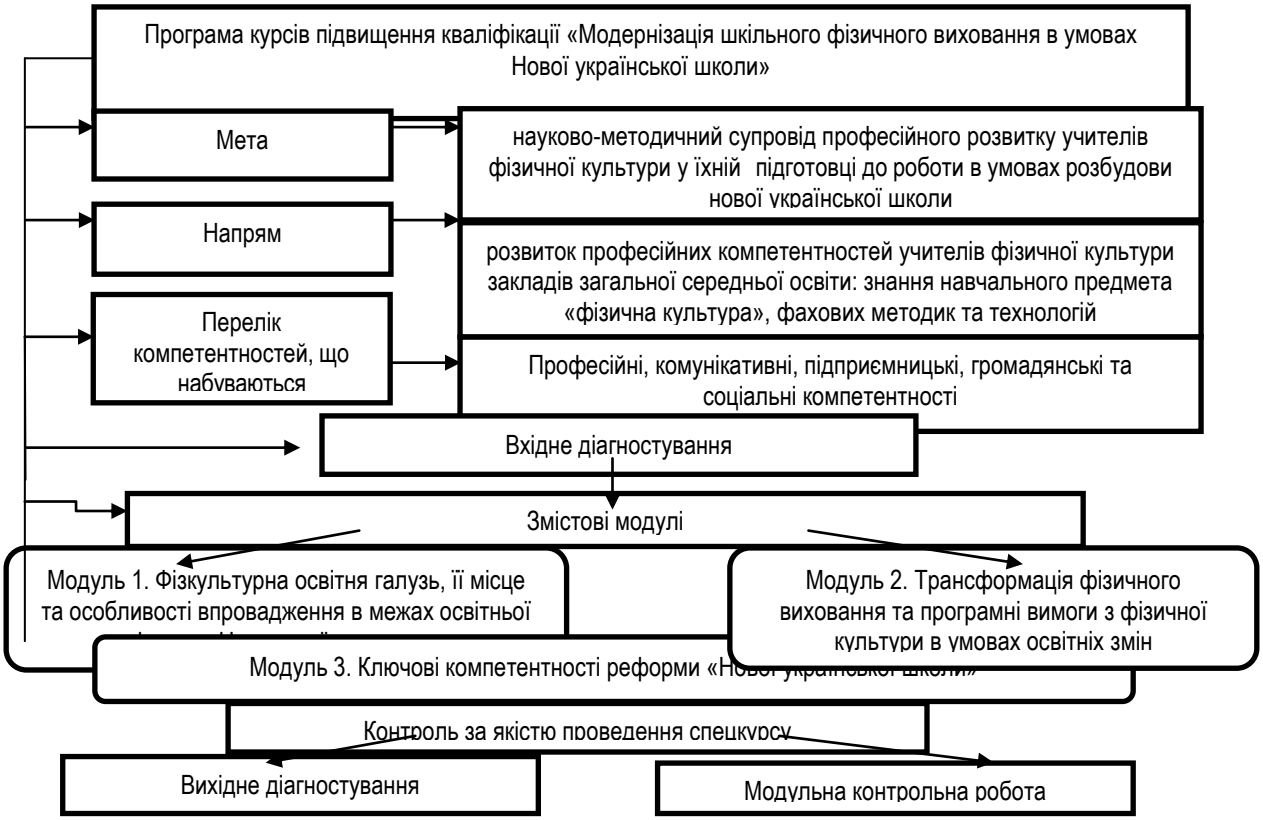

Рис. 1. Схематичне зображення програми підвищення кваліфікації учителів фізичної культури

Розроблення програми курсів підвищення кваліфікації учителів фізичної культури спонукає нас до експериментальної перевірки її ефективності, що буде основою для наших подальших досліджень.

Висновки. Таким чином, проведене нами дослідження доводить потребу у розробленні програми підвищення кваліфікації для учителів фізичної культури, в основі якої формування професійних компетентностей в умовах НУШ, а саме: розвиток професійних компетентностей для здійснення навчальної, методичної, фізкультурно-оздоровчої, гурткової роботи в умовах стандартів НУШ; опанування технік формувального оцінювання; модулювання уроку на засадах компетентнісного підходу; формування готовності фахівців з фізичного виховання до впровадження ключових компетентностей. Встановлено, що основними передумовами для розроблення подібної програми є думка учителів фізичної культури, що курси підвищення кваліфікації це основне джерело отримання інформації про освітні нововведення (60,4%); потреба у додатковому навчанні (38,6%); необхідність спецкурсу у курсовій перепідготовці на сучасному етапі (22,3%); недостатня професійна компетентність з питань НУШ (4,9%); потреба курсової перепідготовки у дистанційному форматі (59,7%).

Література

1. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури / І. Іваній // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр., 2013. – № 1 (21). – С. 42–46.

2. Отравенко О.В. Компетентнісний підхід як складова частина якісної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в закладах вищої освіти / О.В. Отравенко // Вісник Луганського Нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, 2018. – № 4 (318). – С. 21–29.

3. Подгорна В.В. Особливості діяльності вчителя фізичної культури в умовах нової української школи / В.В. Подгорна, К.В. Дроздова // Вісник Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Серія: педагогічні науки, 2019. – № 1 (157). – С. 147–151. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.2622476

4. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800.

5. Проценко А. Особливості формування професійної компетентності у майбутніх учителів фізичної культури / А. Проценко // Наук. вісник Мелітопольського держ. Пед. Ун-ту Серія: Педагогіка, 2017, Вип. XVIII / 1(18). – С. 183–190.

6. Рибалко П. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до подальшої фахової діяльності / П. Рибалко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2019. – № 9 (93). – С. 235–244.

7. Савченко В.А. Розвиток професійної майстерності вчителів фізичної культури в системі неперервної педагогічної освіти / В.А. Савченко // Матер. Всеукр. наук.-прак. конф. з міжнар. уч. «Післядипломна освіта Дніпропетровщини: історія та виклики сьогодення», 2019. – С. 265 – 268.

8. Сивохоп Е.М. Сучасні аспекти підготовки фахівців з фізичного виховання: компетентність – сутність, зміст / Е.М. Сивохоп, І.І. Маріонда, Ш.А. Ковач, С.П. Дудіцька // Наук. вісник Ужгородського нац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. – 2014. – Вип. 34. – С. 181–183.

9. Сороколіт Н.С. Рівень поінформованості учителів фізичної культури зі стандартом фізкультурної освітньої галузі на сучасному етапі / Н.С. Сороколіт // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2021. – Вип. 4К(132). – С. 173–178.

10. Сороколіт Н.С. Порівняльний аналіз ставлення викладачів фізичної культури до освітніх реформ у загальноосвітніх навчальних закладах / Н.С. Сороколіт, О.В. Римар, О.М. Боднарчук // Фізичне виховання, спорт та культура здоров'я в сучасному суспільстві, 2020. – Вип. 2 (50). – С. 20–25. DOI: https://doi.org/10.29038/2220-7481-2020-02-20-25.

11. Ціпан Т.С. Професійна компетентність сучасного вчителя / Т.С. Ціпан // Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 3 / упоряд. О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – С. 174–181.

12. Avalos B. Teacher professional development in teaching and teacher education over ten years / B. Avalos // Teaching and Teacher Education, 2011. – № 27(1). С. 10–20. DOI: https://doi.org/10.1016/j.tate.2010.08.007

13. Dezimone L.M. Improving Impact Studies of Teachers' Professional Development: Toward Better Conceptualizations and Measures / L.M. Dezimone // Education Researcher, 2009. – № 38(3). – С. 181–199. DOI: https://doi.org/10.3102/0013189X08331140

14. Formation of Readiness of Future Physical Culture Teachers for Professional Activity / Prontenko K., Bloshchynskyi I., Griban G., Zhukovskyi Y., Yavorska T., Tkachenko P., Dzenzeliuk D., Dovgan N., Bezpaliy S., Andreychuk V. // Universal Journal of Educational Research, 2019. – №7(9). – С. 1860–1868. DOI:https://doi.org/10.13189/ujer.2019.070903.

15. Kougioumtzis K. Physical education teachers' professionalization: A review of occupational power and professional control / K. Kougioumtzis, G. Patriksson, O. Strahlman // European Physical Education Review, 2011. –№ 17(1). – С. 111–129. DOI: https://doi.org/10.1177/1356336X11402266

16. Tannehill D. Continuing professional development for physical education teachers in Europe / Tannehill D., Demirhan G., Chaplova P., Avsar Z. // European Physical Education Review, 2021. – № 27(1). – С. 1150–1167. DOI: https://doi.org/10.1177/1356336X20931531.

References

1.Ivanii, I. (2013). Kompetentnisnyi pidkhid do profesiinoi pidhotovky vchytelia fizychnoi kultury. Fizychne vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi : zb. nauk. pr., 1 (21), 42–46.

2.Otravenko, OV. (2018). Kompetentnisnyi pidkhid yak skladova chastyna yakisnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury v zakladakh vyshchoi osvity. Visnyk Luhanskoho Nats. un-tu im. Tarasa Shevchenka, 4 (318), 21–29.

3.Podhorna, VV., & Drozdova, KV. (2019). Osoblyvosti diialnosti vchytelia fizychnoi kultury v umovakh novoi ukrainskoi shkoly. Visnyk Natsionalnoho universytetu "Chernihivskyi kolehiu" imeni T. H. Shevchenka. Seriia: pedahohichni nauky,1 (157),147–151. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.2622476.

4.Poriadok pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohichnykh ta naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.08.2019 r. № 800.

5.Protsenko, A. (2017). Osoblyvosti formuvannia profesiinoi kompetentnosti u maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury. Nauk. visnyk Melitopolskoho derzh. Ped. Un-tu Seriia: Pedahohika, XVIII / 1(18), 183–190.

6.Rybalko, P. (2019). Osoblyvosti profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do podalshoi fakhovoi diialnosti. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii, 9 (93), 235–244.

7.Savchenko V.A. (2019). Rozvytok profesiinoi maisternosti vchyteliv fizychnoi kultury v systemi neperervnoi pedahohichnoi osvity. Mater. Vseukr. nauk.-prak. konf. z mizhnar. uch. «Pisliadyplomna osvita Dnipropetrovshchyny: istoriia ta vyklyky sohodennia», 265 – 268.

8.Syvokhop, EM., Marionda, II., Kovach, ShA., & Duditska, SP. (2014). Suchasni aspekty pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia: kompetentnist – sutnist, zmist. Nauk. visnyk Uzhhorodskoho nats. un-tu. Seriia: Pedahohika. Sotsialna robota, 34, 181–183.

9.Sorokolit, NS. (2021). Riven poinformovanosti uchyteliv fizychnoi kultury zi standartom fizkulturnoi osvitnoi haluzi na suchasnomu etapi. Naukovyi chasopys Nats. ped. un-tu imeni M. P. Drahomanova. Seriia 15, Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) : [zb. nauk. pr.]. Kyiv, 4K(132),173–178.

10. Sorokolit, NS., Rymar, OV., Bodnarchuk, OM. (2020)/ Porivnialnyi analiz stavlennia vykladachiv fizychnoi kultury do osvitnikh reform u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh. Fizychne vykhovannia, sport ta kultura zdorovia v suchasnomu suspilstvi, 2 (50), 20–25. DOI: https://doi.org/10.29038/2220-7481-2020-02-20-25.

11. Tsipan, TS. (2016). Profesiina kompetentnist suchasnoho vchytelia. Innovatyka u vykhovanni : zb. nauk. pr., Rivne : RDHU, 3, 174–181.

12. Avalos, B. (2011). Teacher professional development in teaching and teacher education over ten years. Teaching and Teacher Education, 27(1), 10–20. DOI: https://doi.org/10.1016/j.tate.2010.08.007

13. Dezimone, L.M. (2009). Improving Impact Studies of Teachers' Professional Development: Toward Better Conceptualizations and Measures. Education Researcher, 38(3), 181–199. DOI: https://doi.org/10.3102/0013189X08331140

14. Kougioumtzis, K., Patriksson, G., & Strahlman, O. (2011). Physical education teachers' professionalization: A review of occupational power and professional control. European Physical Education Review, 17(1), 111–129. DOI: https://doi.org/10.1177/1356336X11402266

15. Prontenko, K., Bloshchynskyi, I., Griban, G., Zhukovskyi, Y., Yavorska, T., Tkachenko, P., Dzenzeliuk, D., Dovgan, N., Bezpaliy, S., Andreychuk, V. (2019). Formation of Readiness of Future Physical Culture Teachers for Professional Activity. Universal Journal of Educational Research, 7(9), 1860–1868. DOI:https://doi.org/10.13189/ujer.2019.070903.

16. Tannehill, D., Demirhan, G., Chaplova, P., & Avsar, Z. (2021). Continuing professional development for physical education teachers in Europe. European Physical Education Review, 27(1), 1150–1167. DOI: https://doi.org/10.1177/1356336X20931531